

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Naturstyrelsens opdatering af § 3-registreringer

Bornholms Regionskommune
2013

Titel:

Naturstyrelsens opdatering af
§ 3-registreringer – Bornholms Regionskommune

Redaktion:

Tage Burholt og Søren Bagger

Udgiver:

Miljøministeriet
Naturstyrelsen Aalborg
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst
www.nst.dk

ISBN nr.:

978-87-91826-07-8

År:

2015

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

Synopsis	4
1. Indledning og baggrund	5
2. Metoder.....	6
3. Samarbejde med kommunen.....	8
4. Resultater af Naturstyrelsens arbejde i kommunen	9
4.1 Er der registreret mere eller mindre natur i forbindelse med Naturstyrelsens projekt?	9
4.2 Fordelingen af beskyttet natur på antal og areal	11
4.3 Uoverensstemmelser	13
4.4 Ny og overset natur	13
4.5 Besigtigede lokaliteter	14
4.6 Forsvarets og Naturstyrelsens arealer	16
5. Konstaterede ændringer til kommunal opfølgning	17

Synopsis

Naturstyrelsen har i 2013 opdateret registreringen af beskyttet natur i Bornholms Regionskommune.

Ved registreringsprojektets afslutning er der samlet registreret 2.578,5 ha natur i kommunen. Det er en forøgelse af naturarealet på 495,6 ha eller 23,8 % i forhold til de 2.082,9 ha der var registreret ved starten af Naturstyrelsens projekt.

Den samlede udvikling i det registrerede naturareal skyldes dels at nye arealer er kommet til, og dels at der er arealer som er gledet ud af registreringen.

Der er således registreret 196 uoverensstemmelser (potentielt tabt natur) med et samlet areal på 149,8 ha. Disse har kommunen en opgave med at følge op på.

Samtidig er der registreret 232 nye og 630 oversete naturområder med et samlet areal på henholdsvis 53,4 og 101,4 ha.

Derudover er fejkortlagte arealer slettet og der er sket tekniske tilpasninger i afgrænsningen af allerede registreret natur. Samlet set giver det en forøgelse af det registrerede naturareal på 495,6 ha.

Nettotilvæksten af natur i kommunen er på -96,4 ha, svarende til en netto tilbagegang på 4,6 % af de 2.082,9 ha natur der var registreret ved starten af Naturstyrelsens projekt. Nettotilvæksten er beregnet som arealet af ny natur fratrukket arealet af uoverensstemmelser (potentielt tabt natur).

Data er opdateret i Danmarks Miljøportal – dels i korttemaet om beskyttede naturtyper, og dels (hvis lokaliteterne er besigtiget i felten) i korttemaet om statslige § 3-besigtigelser samt i Naturdatabasen.

1. Indledning og baggrund

Miljøministeriet og Kommunernes Landsforening indgik den 19. november 2010 en aftale om et bedre grundlag for beskyttelse af de naturtyper, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Formålet med aftalen er at sikre, at den vejledende registrering af § 3-områderne i Danmarks Miljøportal bliver opdateret over hele landet i løbet af perioden 2011 - 2013.

Miljøministeriet ved Naturstyrelsen har ansvar for at opdatere § 3-registreringerne i projektperioden, og har undervejs været i tæt dialog med de kommuner, hvor registreringen har været i gang.

Det er som hidtil kommunernes opgave, at vedligeholde den vejledende registrering af de § 3-beskyttede naturområder. Ifølge aftalen mellem MIM og KL vedligeholder kommunerne fremover registreringen af den § 3-beskyttede natur i en 10-årig cyklus. Denne del af aftalen vil blive udmøntet i en bekendtgørelse.

Desuden skal kommunerne følge op på de eventuelle uoverensstemmelser, der er registreret af Naturstyrelsen i forbindelse med projektet.

I 2013 har Naturstyrelsen opdateret registreringen af § 3-områderne i Bornholms Regionskommune.

Disse er bearbejdet i 2013-2014 og lagt ind i Danmarks Miljøportal, hvorfra de nu er tilgængelige.

Nærværende rapport beskriver resultaterne af registreringsprojekt i Bornholms Regionskommune.

2. Metoder

Alle områder, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, registreres i Danmarks Miljøportal. Dette sker dels i et GIS-lag om beskyttede naturtyper og dels (hvis området er besigtiget) i et GIS-lag om besigtigelser samt i Naturdatabasen.

I dette projekt er de nuværende registreringer fra GIS-laget om beskyttede naturtyper blevet sammenlignet med de nyeste luftfotos, og ved forskelle er dette blevet registreret i Miljøministeriets interne GIS-system. Forskellene kan bestå af følgende elementer:

- Uoverensstemmelser, hvor hele eller dele af registrerede naturområder er forsvundet. Det er registreret, hvilket år uoverensstemmelsen kan ses på luftfoto, samt hvilken type uoverensstemmelse der er tale om. Uoverensstemmelserne besigtiges som udgangspunkt i felten.
- Nye og oversete naturområder, som kunne ses på luftfotos, men som ikke var registreret. Der er skelnet mellem ny og overset natur. Overset natur ses på alle de ortofotos, som var til rådighed i analysen (tilbage til 1995), mens ny natur er kommet til i perioden mellem 1995 og frem. Ny og overset natur er ligeledes blevet besigtiget i felten. Dog er søer ikke besigtiget, hvis de har været mulige at afgrænse i forbindelse med luftfototolkningen.
- Fejlkortlægninger, som var omfattet af registreringen i Danmarks Miljøportal, men som ikke har kunnet genfindes på nogen af de tilgængelige luftfotos. Disse burde aldrig have været registreret.
- Tekniske tilpasninger, hvor naturområdet ikke har ændret udstrækning over årene, men hvor afgrænsningen er tilpasset. Disse er ikke besigtiget i felten.

Til luftfototolkningen har der været en hel række luftfotoårgange til rådighed sammen med en række hjælpetemaer som bl.a. højdemodel, gamle topografiske kort, evt. data leveret af kommunerne samt oplysninger om de aftaler, der eventuelt er indgået med de enkelte kommuner. Aftalerne har bl.a. omfattet områder, som kommunerne for nyligt har opdateret, og som Naturstyrelsen derfor ikke har behøvet at gennemgå.

Lokaliteter til besigtigelse i felten, er alle blevet markeret i GIS-systemet i forbindelse med luftfototolkningen. Disse lokaliteter er medtaget i felten i et MobilGIS-system på en Tablet-pc. Her har der været mulighed for at tilføje oplysninger, som efterfølgende er lagt tilbage til det interne GIS-system. På Tablet-pc'en er der ligeledes udfyldt feltskemaer med oplysninger om det enkelte naturområders struktur, plantearter m.m. Skemaerne er koblet til GIS-polygonerne med et ID-nummer.

Når feltarbejdet er afsluttet, er data blevet sendt til kommentering hos kommunen. Kommunen har her haft lejlighed til at gennemse data og kommentere på registreringerne i forhold til kommunens oplysninger.

Alle opdaterede afgrænsninger af § 3-naturen er efterfølgende registreret i Danmarks Miljøportal ligesom de oplysninger, som er indsamlet i forbindelse med feltbesigtigelserne. Naturstyrelsen har forestået denne opdatering i Danmarks Miljøportal.

Det skal bemærkes, at ved opdateringen af § 3-laget i Miljøportalen er uoverensstemmelser ikke fjernet. De er i stedet lagt ind som selvstændige polygoner med de oprindelige naturtyper. Besigtigelser er derimod lagt i Miljøportals lag om statslige § 3-besigtigelser, uanset om der ved besigtigelsen er konstateret natur eller ej.

Efter Naturstyrelsens registreringsarbejde er afsluttet, er alt registreringsmateriale overdraget til kommunen. I de tilfælde, hvor naturen er forsvundet, har Naturstyrelsen ikke taget stilling til, om der er tale om ulovlige forhold. Det er kommunens ansvar efterfølgende at følge op på, om det registrerede er i overensstemmelse med § 3-beskyttelsen. Kommunen skal ligeledes holde registreringen af den beskyttede natur opdateret i Miljøportalen.

DMU har udarbejdet tekniske anvisninger for luftfotoanalyserne (for henholdsvis tabt § 3-natur og ny eller overset § 3-natur) og for feltregistreringerne (for tabt, ny og overset § 3-natur), se www.beskyttedenaturtyper.dk og klik på `Registreringen af § 3-natur opdateres`.

På ovennævnte hjemmeside findes undersider for hver kommune, som angiver udviklingen i naturen i forhold til antal og areal af de enkelte naturtyper. Udviklingen er angivet før Naturstyrelsens registreringsarbejde blev påbegyndt og efter dets afslutning.

På hjemmesiden findes desuden diverse faktaark om forhold i projektet, registreringen, brugen af Miljøportalen, link til aftalen mellem Miljøministeriet og Kommunernes Landsforening m.m.

Lodsejerne er inden feltarbejdet informeret om opdateringen og feltundersøgelserne ved annoncering i lokale ugeaviser. Et faktaark om projektet og annoncen er blevet sendt til landbrugs- og skovbrugsorganisationerne, som har orienteret deres konsulenter. Annonce og faktaark kan ses på ovennævnte hjemmeside.

3. Samarbejde med kommunen

Naturstyrelsen har forud for registreringsarbejdet holdt møde med kommunen.

Der har i forbindelse med projektet været nedsat en kommunefølgegruppe med deltagelse af § 3-medarbejdere fra de 8 pilotkommuner i 2011, samt et par kommuner mere. Gruppen har holdt 3 møder, hvor de forskellige faser i registreringsprojektet har været drøftet og evalueret. Naturstyrelsen har fundet samarbejdet meget nyttigt.

Kommunen har haft materiale fra registreringsarbejdet til høring i en periode på 4 måneder.

Det har været frivilligt for kommunerne om de ønskede at kommentere på Naturstyrelsens materiale forud for opdateringen i Miljøportalen.

Bornholms Regionskommune har inden opdateringen i Miljøportalen givet tilbagemelding på 8 lokaliteter, hvilket for 4 lokaliteters vedkommende har givet anledning til ændringer i forhold til Naturstyrelsens udgangspunkt.

4. Resultater af Naturstyrelsens arbejde i kommunen

I forbindelse med registreringsarbejdet har Naturstyrelsen taget udgangspunkt i et GIS-udtræk fra Danmarks Miljøportal den 3. februar 2013. For hver uoverensstemmelse mellem registreringen i Miljøportalen og nyeste ortofoto, er der digitaliseret en ny polygon, hvilket naturligvis også er gældende for nye og oversete naturområder.

En række lokaliteter er besigtiget, og der er konstateret både områder som *er* beskyttet natur og områder, som *ikke* opfylder kriterierne for at være beskyttet natur.

Data er opdateret i Danmarks Miljøportal. Data om de beskyttede naturområder findes i Danmarks Arealinformation i GIS-laget: Beskyttede naturtyper (bes_naturtyper). Data om feltbesigtigelserne findes samme sted i GIS-laget om Statslige § 3-besigtigelser (besigtigelse_fl_stat) samt i Naturdatabasen under 'Statslige § 3-besigtigelser'.

4.1 Er der registreret mere eller mindre natur i forbindelse med Naturstyrelsens projekt?

En oversigt over Naturstyrelsens registreringer i kommunen kan ses i tabel 1. En nærmere forklaring til de enkelte kategorier fremgår af kapitel 2.

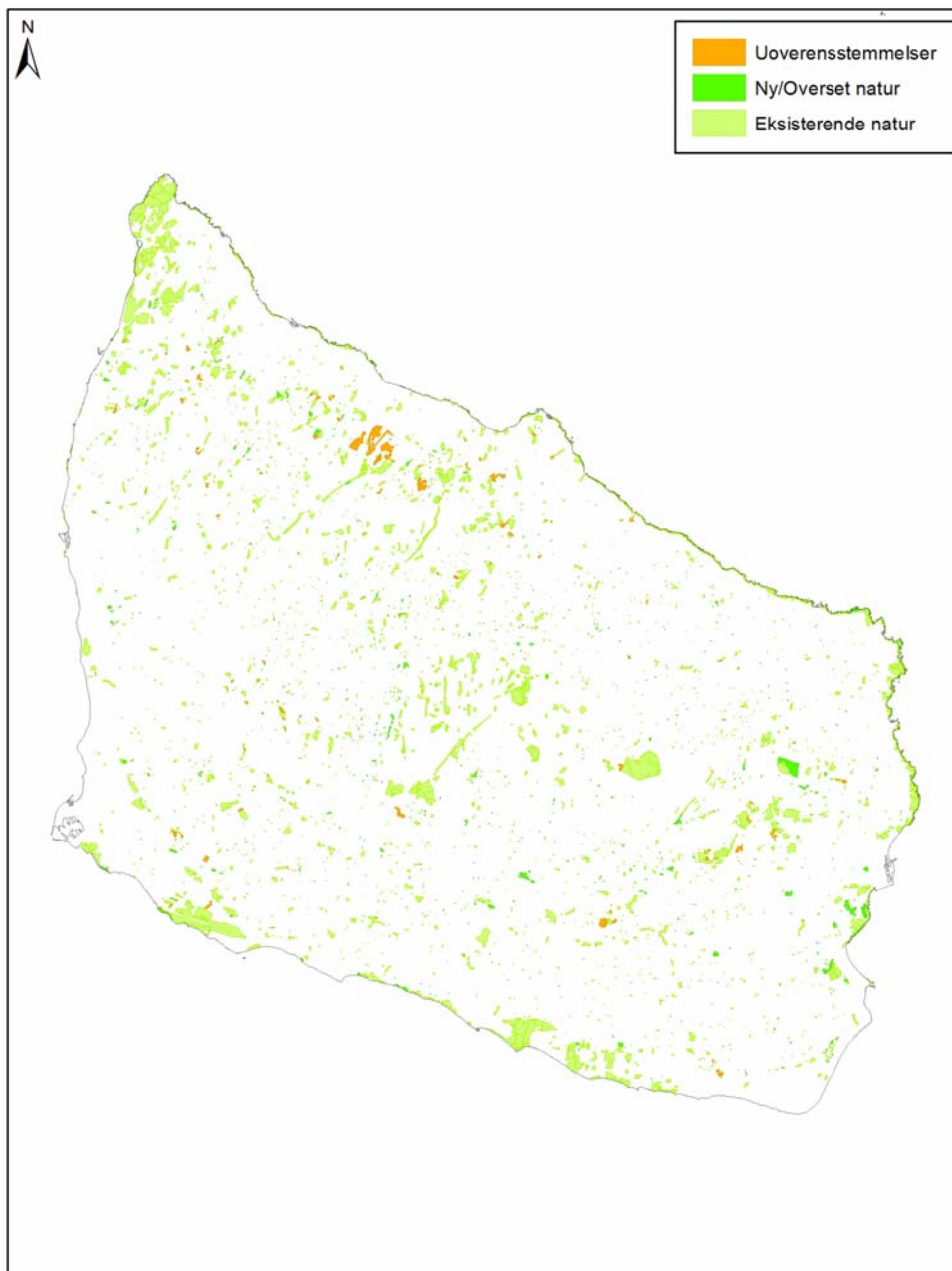
TABEL 1
Oversigt over Naturstyrelsens registreringer i kommunen.

	Antal lokaliteter	Areal (ha)
I DAI inden NST-projekt	3.544	2.082,9
Uoverensstemmelser	196	149,8
Uoverensstemmelser – afkræftet i felten*	12	6,5
Nye naturområder	232	53,4
Oversete naturområder	630	101,4
Fejl-kortlagte	59	11,7
Tekniske tilpasninger	2.058	502,3
Nye/oversete naturområder – afkræftet i felten**	114	156,1
Besigtigede	387	309,4
I DAI efter NST-projekt***	4.660	2.578,5

*) Registreret som uoverensstemmelse ved luftfototolkning, men ved feltbesigtigelsen er der ikke konstateret en uoverensstemmelse.

**) Registreret som ny/overset natur ved luftfototolkning, men afkræftet ved feltbesigtigelse.

***) Uoverensstemmelser bliver ikke fjernet i DAI, men indlagt som selvstændige polygoner med den oprindelige naturtype.

FIGUR 1
Kommunekort med særskilte signaturer for områder med ny natur, eksisterende natur og uoverensstemmelser.

Da Naturstyrelsens registrering i kommunen blev afsluttet i 2013 var der konstateret 4.660 § 3-områder. De udgør tilsammen et areal på 2.578,5 ha, hvilket udgør 4,4 % af kommunens areal. Bemærk, at det samlede antal og areal efter Naturstyrelsens projekt også omfatter de registrerede uoverensstemmelser.

Som det fremgår af tabel 1 er der efter Naturstyrelsens projekt registreret 495,6 ha mere natur i Bornholms Regionskommune i forhold til udgangspunktet på 2.082,9 ha. 11,7 ha er registreret som fejkortlagte, og burde ikke have været registreret. Udgangspunktet er derfor 2.071,2 ha. Heraf er de 149,8 ha uoverensstemmelser, mens der er henholdsvis 53,4 og 101,4 ha ny og overset natur. Når disse trækkes fra er der 502,3 ha tilbage, som tilskrives tekniske tilpasninger, hvor naturområdets

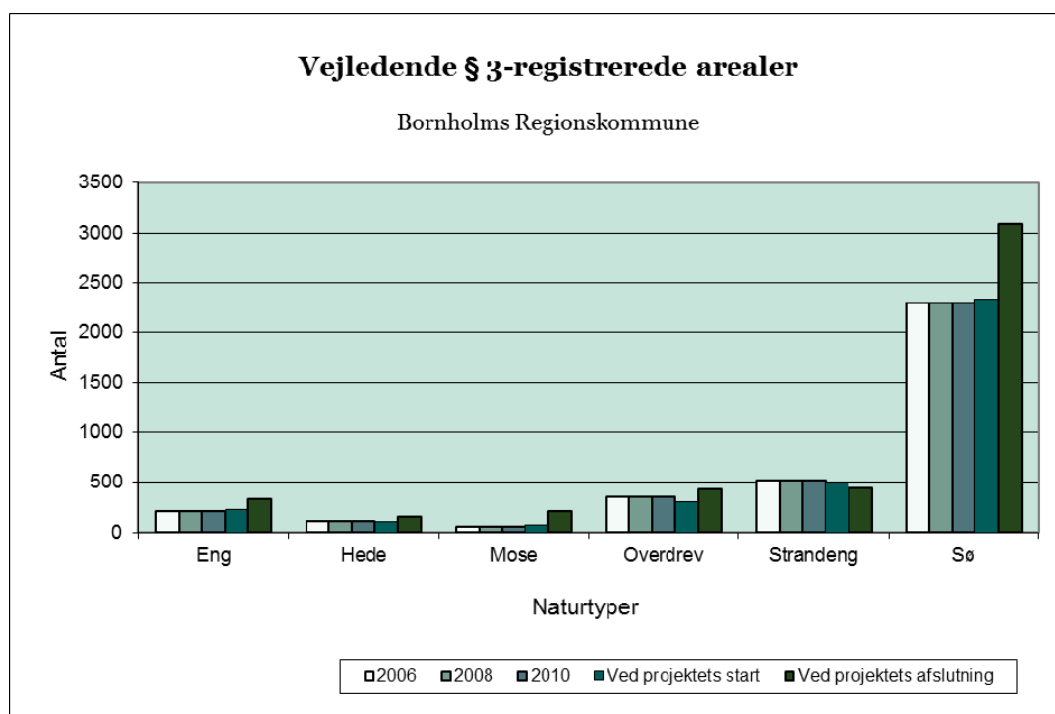
udstrækning ikke er ændret over tid, men hvor afgrænsningen er opdateret i forbindelse med dette projekt.

Den oversete natur burde have været registreret i forbindelse med den oprindelige kortlægning i begyndelsen af 1990'erne. Derfor kan nettotilvæksten af natur beregnes som 53,4 ha ny natur fratrukket 149,8 ha uoverensstemmelser. Nettotilvæksten af natur i Bornholms Regionskommune er således negativ og udgør således -96,4 ha svarende til en netto tilbagegang på 4,6 % af de registrerede 2.082,9 ha inden Naturstyrelsens projekt.

4.2 Fordelingen af beskyttet natur på antal og areal

Projektets resultater opgøres på to måder, som viser fordelingen af de forskellige naturtyper i 2006, 2008, 2010 og efter opdateringsprojektets afslutning:

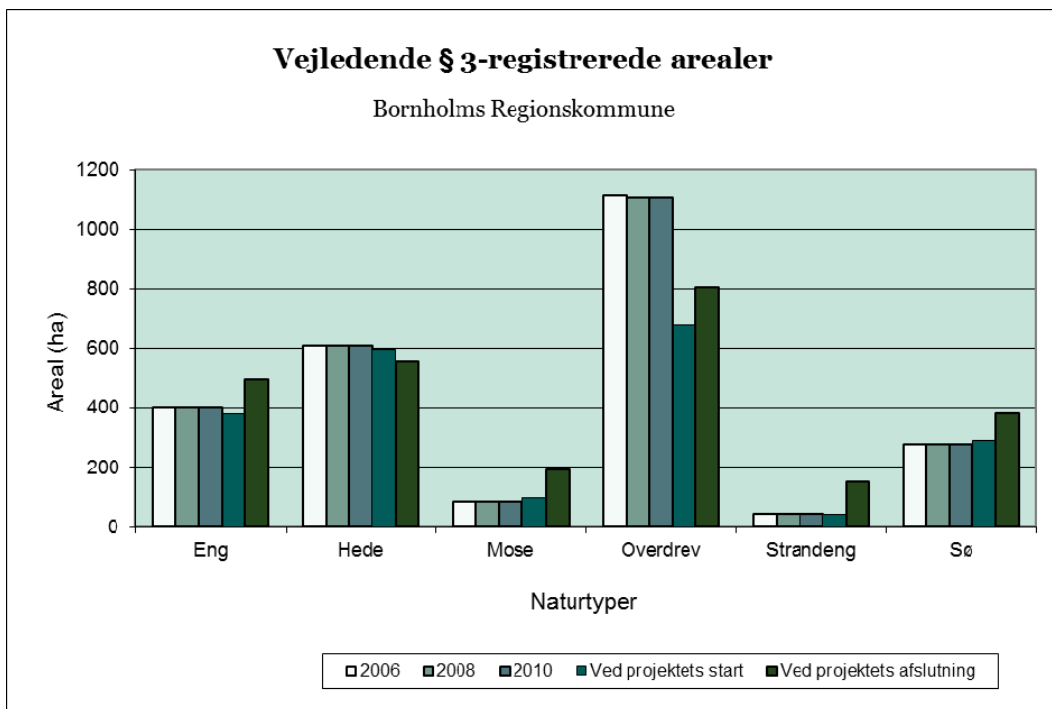
- Antal områder med de forskellige typer af natur ses på figur 2 og tabel 2
- Areal (ha) med de forskellige typer af natur ses på figur 3 og tabel 3

FIGUR 2
Antal områder med de forskellige typer af natur.

TABEL 2
Antal områder med de forskellige typer af natur.

	Eng	Hede	Mose	Overdrev	Strandeng	Sø	I alt
2006	211	110	57	349	520	2.298	3.545
2008	211	110	57	349	520	2.298	3.545
2010	211	110	57	349	520	2.298	3.545
Ved projektets start	224	102	72	304	503	2.339	3.544
Ved projektets afslutning	330	152	215	433	444	3.086	4.660

FIGUR 3
Areal (ha) med de forskellige typer af natur.

TABEL 3
Areal (ha) med de forskellige typer af natur.

	Eng	Hede	Mose	Overdrev	Strandeng	Sø	I alt
2006	404	609	86	1.113	43	278	2.533
2008	404	609	86	1.103	43	278	2.523
2010	404	609	86	1.103	43	278	2.523
Ved projektets start	377	597	100	677	42	289	2.083
Ved projektets afslutning	494	555	192	805	151	381	2.578

Udviklingen i antal og areal af § 3-områderne i kommunen fra 2006 og frem til projektets afslutning viser en stigning i antallet på alle naturtyper, undtaget strandeng, hvor der ved projektets afslutning er færre områder, mens arealet er øget. Antallet af søer er steget mest.

I arealopgørelsen ses en tilvækst på eng, mose, strandeng og sø, den største stigning ses på eng og mose. Arealet på hede og overdrev er reduceret.

Som ovenfor nævnt er uoverensstemmelser ikke taget ud af § 3-registreringen. Baggrunden for at naturområders areal alligevel kan være gået tilbage er, at de kan være omfattet af tekniske tilpasninger og fejlregistreringer, hvor arealer oprindeligt er blevet registreret som § 3-beskyttet natur uden at opfylde kriterierne. Disse er opdateret, så de ikke længere fremgår af § 3-laget i GIS.

4.3 Uoverensstemmelser

Ved luftfototolkningen er der konstateret en række områder, hvor et registreret naturområde ser ud til at være påvirket af en aktivitet, som kan medføre, at området ikke længere opfylder kriterierne for at være beskyttet natur. Der er ikke taget stilling til, om der er tale om et ulovligt forhold. Tabel 4 viser en oversigt over de registrerede uoverensstemmelser.

TABEL 4

Uoverensstemmelser registreret i luftfototolkningen. Bemærk at ikke alle lokaliteter er besigtiget.

	Antal lokaliteter	Areal (ha)
Opdyrkning	79	48,7
Omlægning	9	4,5
Bebyggelse	10	1,1
Haver, parker og golfbaner	22	57,7
Infrastruktur	8	0,8
Råstofgravning og jorddeponering	3	0,2
Sommerhusområder	0	0,0
Tilplantning	9	7,6
Tørlægning og dræning	41	15,0
Tilgroning	15	14,1
Sum af uoverensstemmelser	196	149,8
Afkræftet ved feltbesigtigelse*	12	6,5
Totalt	208	156,3

*) Registreret som uoverensstemmelse ved luftfototolkning, men ved feltbesigtigelsen er der *ikke* konstateret en uoverensstemmelse. Her kan også være tale om, at kommunen har afkræftet uoverensstemmelsen.

Ovenstående tabel viser, at der samlet set er registreret 196 uoverensstemmelser. Opdyrkning er den hyppigste påvirkningsfaktor af § 3-områderne i Bornholms Regionskommune, efterfulgt af kategorien tørlægning og dræning. I arealopgørelsen er det haver, parker og golfbaner der udgør den største del, efterfulgt af opdyrkning.

4.4 Ny og overset natur

Ved luftfototolkningen har Naturstyrelsen registreret 243 lokaliteter som potentiel ny natur samt 733 lokaliteter som potentiel overset natur, der burde have været med i den oprindelige registrering.

Alle disse er besigtiget i felten for at få fastlagt områdernes egentlige status. Dog har søer jf. aftalen mellem KL og Miljøministeriet som udgangspunkt været undtaget fra besigtigelse i felten, hvorfor kun et fåtal er feltbesigtiget. Nedenstående tabel 5 viser fordelingen af de naturtyper, der er konstateret i luftfototolkningen, og de naturtyper der er registreret i felten eller som følge af kommunens bemærkninger. Endelig fremgår de områder som efter feltbesigtigelse eller ved kommunens bemærkninger er fastlagt til ikke at opfylde kriterierne for at være beskyttet natur.

TABEL 5

Nye og oversete naturområder – med angivelse af den naturtype, der er konstateret ved feltbesigtigelse. Bemærk at ikke alle lokaliteter er besigtiget.

	Ny natur		Overset natur	
	Antal	Areal (ha)	Antal	Areal (ha)
Eng	6	7,8	26	35,5
Hede	3	21,7	5	10,0
Mose	1	2,9	31	13,8
Overdrev	5	5,2	17	14,1
Strandeng	0	0,0	1	2,5
Sø	217	15,8	550	25,5
Sum af bekræftet natur	232	53,4	630	101,4
Ikke-beskyttet natur	11	14,7	103	141,4
Totalt	243	68,1	733	242,8

* Afkræftet i felten, eller som følge af en kommunal vurdering.

Tabellen viser, at søer udgør det største antal nye naturområder. I arealopgørelsen udgør hede den største del efterfulgt af sø. For overset natur er det også søer, som udgør det største antal efterfulgt af mose og eng, arealmæssigt er der mest eng og sø.

Omkring 4,5 % af de lokaliteter, der ved luftfototolkningen er registreret som ny natur, kunne ikke bekræftes i felten eller som følge af en kommunal vurdering - ca. en syvendedel af områder med overset natur kunne ikke bekræftes. Opgjort på arealet er henholdsvis en femtedel og omtrent halvdelen afkræftet.

4.5 Besigtigede lokaliteter

I alt har Naturstyrelsen feltbesigtiget 387 lokaliteter i Bornholms Regionskommune. Der er besigtiget både potentielle uoverensstemmelser, tekniske tilpasninger, fejlagtigt kortlagte områder samt potentiel ny og overset natur. Dertil er en række lokaliteter oprettet i felten. I tabel 6 og 7 fremgår hhv. antal og areal af de lokaliteter, der er besigtiget i felten samt den naturtype, der er konstateret ved feltbesigtigelsen. Alle lokaliteter fremgår af DAI-laget om statslige § 3-besigtigelser.

TABEL 6

Antal besigtigede lokaliteter med angivelse af den konstaterede naturtype.

	Ny natur	Overset natur	Uoverensstemmelser	Tekniske tilpasninger	Fejlagtige kortlægninger	Oprettet i felten	Totalt
Eng	4	26	4	2	0	3	39
Hede	1	5	0	0	0	1	7
Mose	0	26	3	0	0	10	39
Overdrev	3	16	4	1	0	3	27
Strandeng	0	1	0	1	0	0	2
Sø	14	27	1	7	0	33	82
Sum af natur	22	101	12	11	0	50	196
Ikke natur*	11	103	37	16	0	24	191
Totalt	33	204	49	27	0	74	387

* Afkræftet i felten, eller som følge af en kommunal vurdering.

TABEL 7

Areal (ha) besigtigede lokaliteter med angivelse af den konstaterede naturtype.

	Ny natur	Overset natur	Uoverensstemmelser	Tekniske tilpasninger	Fejlagtige kortlægninger	Oprettet i felten	Totalt
Eng	3,7	38,7	3,2	4,1	0,0	3,5	53,2
Hede	0,9	10,0	0,0	0,0	0,0	0,1	11,0
Mose	0,0	15,2	1,5	0,0	0,0	3,3	20,0
Overdrev	2,6	14,3	1,8	0,7	0,0	1,4	20,8
Strandeng	0,0	2,5	0,0	0,1	0,0	0,0	2,6
Sø	1,0	2,0	0,0	0,3	0,0	1,1	4,5
Sum af natur	8,2	82,7	6,5	5,3	0,0	9,5	112,1
Ikke natur*	14,7	141,4	18,5	19,0	0,0	3,7	197,2
Totalt	22,8	224,2	24,9	24,3	0,0	13,2	309,4

* Afkræftet i felten, eller som følge af en kommunal vurdering.

Som i afsnittet om ny og overset natur, fremgår det af de to ovenstående tabeller, at en større andel af de lokaliteter, som ved luftfototolkningen er registreret som nye og oversete naturområder, ikke er bekræftet ved feltbesigtigelserne. Disse vil ikke blive lagt ind i Danmarks Miljøportals tema om beskyttet natur. Samtidig har en del af de lokaliteter, som ved luftfototolkningen er registreret som uoverensstemmelser, alligevel ved feltbesøget vist sig at opfylde kriterierne for at være beskyttet natur.

For de lokaliteter, hvor der ved feltbesigtigelsen ikke er konstateret natur, har der ikke været krav om at registrere detaljerede oplysninger i feltskemaet. Sædvanligvis er der kun noteret oplysninger om dato og inventør samt at lokaliteten ikke aktuelt opfylder kriterierne for at være beskyttet natur. Disse lokaliteter kan findes i Naturdatabasen og i besigtigelseslaget i DAI.

4.6 Forsvarets og Naturstyrelsens arealer

På Forsvarets og på Naturstyrelsens ejendomme er kortlægningen af naturarealerne foretaget tidligere i selvstændige projekter. Derfor har disse arealer ikke været omfattet af Naturstyrelsens landsdækkende projekt. I de tidligere projekter er der ikke kortlagt med samme parametre som i det landsdækkende projekt. I denne rapport er der for disse områder således ikke oplysninger om eventuelle uoverensstemmelser eller om fordelingen af nye og oversete naturområder

Forsvaret og Naturstyrelsen har ikke tidligere opdateret data i DAI, og det er aftalt, at opdateringen i DAI foretages i forbindelse med Naturstyrelsens landsdækkende projekt. Derfor vil tallene for naturområdernes antal og areal 'Ved projektets afslutning' i figur 2+3 samt tabel 2+3 være inklusiv ændringer i disse områder.

I Bornholms Regionskommune er der 135 ha natur på Forsvarets arealer og 628 ha natur på Naturstyrelsens arealer.

5. Konstaterede ændringer til kommunal opfølgning

Naturstyrelsen har som led i opdateringen af § 3-arealerne i Bornholms Regionskommune konstateret, at der er 196 bekræftede uoverensstemmelser mellem den eksisterende registrering og nyeste luftfoto/besigtigelse. Når der er tale om en bekræftet uoverensstemmelse betyder det, at Naturstyrelsen har konstateret, at et areal, der hidtil har været registreret som § 3-område er ændret og overgået til anden arealanvendelse end den registrerede, helt eller delvist. Der er ikke taget stilling til, om der findes en naturlig forklaring på uoverensstemmelsen, eller om der er tale om et ulovligt forhold.

Uoverensstemmelserne i Bornholms Regionskommune fremgår oversigtligt af afsnit 4.3 og udgør et samlet areal på 149,8 ha. Alle data fra luftfoto- og feltregistreringerne af disse områder er overdraget til Bornholms Regionskommune, som skal fastlægge, om der er tale om ulovlige forhold i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 og i så fald foretage den nødvendige håndhævelse af reglerne.

Naturstyrelsens opdatering af § 3-registreringer
Bornholms Regionskommune

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø